

A mintakerületben már bevált

A DECENTRALIZÁCIÓ

Vasárnap reggel hatalmas plakát jelent meg Budapest utcáin, amelyen a polgármester közölte a főváros közönségével a kerületi előljáróságok hatáskörének kibővítését. A rendelet a gyakorlatban azt jelenti, hogy a jövőben sok közigazgatási ügyben közvetlenül a kerületi előljáróságokhoz fordulunk és éppen azokat a bizonyítványokat és igazolványokat fogja a központi városháza helyett a kerületi előljáróság kiadni, amelyre a mindennapi életben leggyakrabban van szükségünk.

Ez a decentralizáció Budapest egyik kerületében — a IX. kerületben — nem új dolog. Ez a kerület ugyanis a főváros mintakerülete. Ez annyit jelent, hogy ebben a kerületben kísérletezik ki a tervezett új rendelkezéseket s csak ha itt, a gyakorlatban bevált, akkor adják ki a rendeletet. Persze nemcsak a felelőrel jövő kezdeményezést hajtják végre, hanem a kerület maga is keres, kutató, hol lehetne a bürokrácia

tekervényes eljárását egyszerűsíteni. Ezekről a kérdésekről beszélgettünk Kádár Róbertnéval, a kerület előljárójával.

— En már tapasztalataiból tudom — feleli kérdésünkre —, hogy a decentralizációt a lakosság nagy örömmel és lelkesedéssel fogadja. Mi próbáltuk ki az újítást s mondhatom, hogy a gyakorlatban jól bevált. Általában, bármilyen lépésre készültünk, először megbeszéltük a kerület lakosaival. Lakógyűléseket, kisgyűléseket, ankétokat tartottunk. A lakosság tevékenyen vett részt a gyűléseken és igen sok érdekes és használható javaslatot vetett fel. Ezeket a gyűléseken még a gyerekek is felszólalhattak. Így például az egyik lakógyűlésen, amelyen én magam is jelen voltam, felszólalt egy iskolás lány és kifogásolta, hogy miért csak az egész kicsinyeknek és felnőtteknek rendezünk előadásokat s kérte, ne feledkezzünk meg az iskolás gyerekekről sem. A panaszt jogosultnak találtuk s a jövőben iskolás gyermekek számára is gondoskodunk megfelelő előadásokról.

— A most kiadott decentralizációs rendelettel igen sok időt, fáradságot, ácsorgást takarít meg Budapest népe. A diszpenzációkat például percek alatt adják ki a jövőben. Érdekes eset történt az elmúlt héten. Több kocsiból álló nászmenet állt meg az előljáróság előtt. Csodálkoztunk, miért jöttek ide, mikor az anyakönyvi hivatal a Kálvin-téren van. Azt hittük, eltévedtek. Ekkor azonban a völgegy kiugrott az egyik kocsiból, felszaladt hozzánk és diszpenzációt kért. Percek alatt megkapta. Addig a násznép lent várt és azután az egész menet megindult a Kálvin-téri anyakönyvvezetőség felé.

— Persze nemcsak a diszpenzáció kiadása folyik sokkal gyorsabban, hanem az oly gyakran szükséges állampolgársági bizonyítványhoz is könnyebben jut a közönség. Azelőtt ugyanis mindössze öt előadó intézte egész Budapest állampolgársági ügyeit. Tekintettel arra, hogy sokszor kényes adatokat kellett a feleknek elmondaniuk, a többieknek bizony gyakran sokat kellett a folyosón ácsorogniuk. Most itt az előljáróságon közvetlenül vesszük át az iratokat, közvetlenül terjesztjük fel a kérelmet a belügyminisztériumba, s mivel itt sokkal kevesebb fél jut egy-egy előadóra, természetesen gyorsabban végez a kérvényező is. De ezenfelül, ha valami irat hiányzik, sokkal könnyebb a közeli elő-

ljáróságról hazaszaladni, mint a lakástól többnyire messzefekvő központi városházáról.

— Az új rendelkezés folytán hozzánk kerültek a szociális- és iskolaügyek is. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy felügyeletünk alá tartozik a kerület minden egészségügyi intézménye és az összes általános iskolák. A főváros ugyanis meg egyezett az állammal, hogy Budapestben az általános iskolákat a város veszi át. Most, hogy a tanítókat mi osztjuk be az egyes iskolákhoz, nem fordul elő többé, hogy míg egyik iskolában munkelő híján egy-egy tanítóra több mint 30 tanóra esett hetenkint, addig más iskolákban ez a szám alig haladta meg a huszat.

— Azzal, hogy a szociális és iskolaügyek az előljáróságra kerültek, sokkal közelebb tudjuk vinni ezeket az ügyeket a dolgozó néphez. Az előljáróság ugyanis sokkal közelebbi kapcsolatot tart a kerület népével és az esetleges kívánságokat, bajokat, panaszokat azonnal, a helyszínen orvosolhatja. Különböző is, a jövőben minden egyes kerületnek önálló költségvetése lesz s ezen a költségvetésen belül a sürgősségi és szükségességi sorrendet magunk szabhatjuk meg. Ez történt például az elmúlt hónapokban is, amikor a lakosság és az üzemek segítségével minden iskolában elvégeztettük a legsürgősebb tatarozási munkálatokat, hogy a fiatal iskolásokat szép, rendezhető tantermek várják. A szociális intézményekben még az anyagrendelés is gyorsabban megy a jövőben, mint ma, hiszen az anyagiutalást is mi magunk végezzük, nem kell a központtól kérnünk.

— A kerület kulturális életének vezetése is a mi kezünkbe kerül. A kulturális munkát a kerület lakosaival együttműködve igyekszünk elvégezni. Nemrégiben hangversenyt rendeztünk a Valéria-telepen, nem is éppen könnyű műsorról. Csajkovszkijt is játszottak. Ezt a hangversenyt a jövő héten megismétljük. A hangverseny után rögtönzött gyűlést tartottunk, ahol a hallgatók elmondották kívánságaikat. A Valéria-telep például zenén kívül prózai előadásokat is kért.

— Általában még egyszer hangsúlyoznom kell, a decentralizációs kísérlet jól sikerült és nagy népszerűsége tört szert a lakosság körében, — fejezi be érdekes és tanulságos szavait Kádár Róbertné.

Aba Iván

Álljunk meg egy percre mi is a gabonabegyűjtés eredményénél. A napilapok a szép eredményről bőven írtak, mi egyetlen momentumot akarunk kiemelni. A reakció azt állítja, hogy a népi demokráciák rendszere a parasztságon fordul meg, mert a parasztság nem azonosítja magát a kollektív gondolatával és soha nem hajlik meg a szocialista rendszer előtt. Ez az elmélet, amit oly konokul hangoztatnak és igyekeznek látszólag tudományos érvekkel is alátámasztani, az imperialista politika egyik legfőbb reménysége. Nos: a magyar gabonabeszolgáltatás halomra dönti ezt az elméletet. A felszabadult magyar paraszt tudatában van nemcsak annak, kinek köszönheti a német rablásokból és nyilas pusztításokból felemelkedését, kinek köszönheti a földet, az ekét, traktort, vetőmagot, tudományos újításokat, hanem ismeri és vallja mély szolidaritását a városi dolgozókkal, tudja mi a kötelessége a népi demokrácia élelmezési feladataival szemben és tudja azt is, mennyire emelte a magyar demokrácia tékintélyét az, hogy megszüntette a kenyérbélyegyet és ezzel az életszínvonal emelkedésének legszebb bizonyítékát adta. A magyar paraszt ellenállásába, szabotázsába és a hasonló délibábos elképzelésekbe vetett reménységüket a reakciós politikusok és avas tudományos cimélkedők immár sutba dobhatják.